

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UMEÅ**

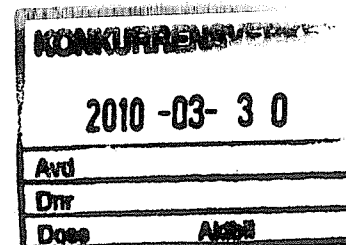
DOM
2010-03-29
Meddelad i
Umeå

Mål nr
983-10 E
Kansli 1

SÖKANDE

Scanflex Medical AB, 556319-6533
Tumstocksvägen 9 A
186 77 Täby

Ombud: Göran Jägenstedt
c/o Scanflex Healthcare AB
Box 1727
111 87 Stockholm

MOTPART

Västerbottens läns landsting
901 89 Umeå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Förvaltningsrätten upphäver det interimistiska beslutet den 9 februari 2010.

Dok.Id 868

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 193 901 05 Umeå	Nygatan 45 (Tingshuset)	090-17 74 00 E-post: forvaltningsratteniumea@dom.se	090-13 75 88	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Västerbottens läns landsting (landstinget) har infordrat anbud avseende laserutrustning för patientpositionering (diariernr VLL 1572-2009) och beslutat att anta anbud från Limat HB (Limat). Vid upphandlingen har förenklat förfarande använts.

Genom interimistiskt beslut den 9 februari 2010 förordnade dåvarande Länsrätten i Västerbottens län (mål nr 307-10) att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats.

Scanflex Medical AB (Scanflex) yrkar i ansökan om överprövning, såsom talan slutligen bestämts, att upphandlingen ska göras om.

Landstinget bestrider bifall till ansökan.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 15 kap. 12 § LOU får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Enligt 15 kap. 16 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som har längst pris.

Bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga ska göras enligt 12 kap. 1 § andra stycket LOU.

Enligt 12 kap. 1 § andra stycket LOU ska myndigheten vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet ska i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

Enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU ska rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

UTREDNINGEN

Förfrågningsunderlaget

Av förfrågningsunderlagets *Upphandlingsföreskrifter* och *Kommersiella villkor* framgår bl.a. följande.

2.5 Rättelse

Den upphandlande enheten kan medge att anbudsgivare får rätta en uppenbar felskrivning eller felräkning eller annat uppenbart fel i anbudet. Den upphandlande enheten kan också begära att ett anbud förtydligas och kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Förtydliganden och kompletteringar ska ske skriftligt.

2.8 Anbudstidens utgång

Anbud ska vara angiven adress tillhanda senast den 18 november 2009. Anbud som inkommer efter anbudstidens utgång får ej prövas.

2.14 Utvärdering av anbuden

Under förutsättning att inkomna anbud uppfyller de kvalificeringskrav och de obligatoriska förutsättningar enligt ovan kommer det/de anbud att antas som är det/de för landstinget ekonomiskt mest fördelaktiga.

Funktion/Kvalitet/Dokumentation: Bedömningen görs av representanter som besitter god kompetens och som gör bedömning om uppfyllande av börkrav enligt kravspecifikation.

Maxpoäng för uppfyllande av börkrav: 50 p.

Pris: Utvärdering sker med tillämpning av s.k. jämförelsetal. Detta innebär att det sker en poängsättning av icke priskriterier enligt kravspecifikation. Den brist som en anbudsgivare uppvisar i förhållande till maximal kvalitetspoäng omvandlas till ett påslag på priset utgörande den procentuella differensen upp till maximal poäng. Pris plus påslag utgör anbudets jämförelsetal.

Formel: $(1+(1-\text{uppnådd poäng}/\text{maximal poäng})) = \text{Anbudspris}$.

Exempel: Uppfyllande av börkrav, maxpoäng 50.

Anbudspris: 10 000 kr.

Anbudsgivare (A) erhåller maximala 50 poäng. Denna anbudsgivare erhåller då inget påslag på priset. En annan anbudsgivare (B) erhåller 45 av 50 möjliga poäng. Denna anbudsgivares brist omvandlas till ett påslag på priset enligt följande:

$(1+(1-45/50 \times 10\,000)) = 11\,000$ kr

3.9 Referenslista

Landstinget eftersträvar att i första hand anta leverantör som kan erbjuda god kvalitet, medicinskt korrekta resultat samt nöjda kunder för den utförda tjänsten. Bedömning av kvalitet på utrustningen kan bl.a. ske genom vitsord från beställare/kunder. Redovisa referenser med kontaktpersoner från minst 3 uppdrag på den typ av utrustning som efterfrågas i detta förfrågningsunderlag. Angivna kunskaper ska kunna verifieras vid eventuell provuppställning eller vid studiebesök.

Tilldelningsbeslut och utvärdering

Av tilldelningsbeslut den 1 februari 2010 samt bifogat *utvärderingsprotokoll* framgår bl.a. följande.

Upphandlingsarbetet har genomförts med förenklat förfarande och samordnats med verksamhetsföreträdare för Radiofysik och Upphandling och juridik. Tre företag inkom med anbud inom den föreskrivna tiden och båda dessa antogs därmed till anbudsprovning. Förutsättningarna vid anbudsprovningen framgår av punkt 2.14 i förfrågningsunderlaget.

Utvärdering av anbud är gjord. Till leverantör av Lasersystem för patientpositionering vid strålbehandling för landstinget föreslås Limat.

Utvärdering Lasersystem för patientpositionering – Fasta lasrar

Pos.	Beskrivning	Kravtyp			Limat A2J	Scanflex Gammex
		Ska	Bör	Ange		
A3	Krav					
A3.1	Lasrar bör vara av diodtyp		X		5	5
A3.2	Linjebredden bör vara smal. Ange linjens bredd på 4 m avstånd.		X	X	5	5
A3.3	Lasrar bör vara lättjusterade		X		5	5
A3.4	Laserenheten bör vara enkel att byta.		X		5	5
A3.5	Livslängden bör vara lång. Ange livslängd på laserdiod under normala driftsförhållanden.		X	X	5	5
A3.6	Reservdelspriser bör vara låga. Ange kostnad för byte av laserenhet och andra reservdelar.		X	X	5	3
A3.7	Tidsåtg. vid rep. bör vara kort. Ange om enh. måste skickas iväg till lev. vid rep. Ange tidsåtg. för detta förf.		X	X	5	5
A3.8	Lasrarna bör tåla direkt bestrålning på ett avstånd om minst 3 meter.		X		5	5
A3.9	Lasrarna för takmontering bör vara utrustade med fjärrstyrning för justering.		X		5	5
A3.10	Referenser till andra strålbehandlingskliniker bör inkluderas.		X		5	3
	Poäng (Max = 50 p)				50	46
	Anbudspris				356 300 kr	352 365 kr
	Priskoefficient (1+(1-poäng/maxpoäng))				1,00	1,08
	Justerat pris för kriterieuppfyllnad (priskoefficient x anbudspris)				356 300 kr	380 554 kr

Samtliga börkrav poängsätts 0-5 beroende på hur väl kriteriet är uppfyllt.

Beräkning baserad på 6 st gröna krysslasrar och 5 st röda linjelasrar samt Remote.

Utvärdering Lasersystem för patientpositionering – Rörliga lasrar till CT

Pos.	Beskrivning	Kravtyp			Limat A2J	Scanflex Gammex
		Ska	Bör	Ange		
A3	Krav					
A3.1	Lasrar bör vara av diodtyp		X		5	5
A3.2	Linjebredden bör vara smal. Ange linjens bredd på 4 m avstånd.		X	X	5	5
A3.3	Lasersyst. bör automatiskt kunna slås av efter viss tid. Tiden bör kunna definieras av användaren.		X		5	5
A3.4	Lasrar bör vara lättjusterade.		X		5	5

A3.5	Laserenheten bör vara enkel att byta		X		5	5
A3.6	Livslängden bör vara lång. Ange livslängd på laserdiод under normala driftsförhållanden.		X	X	5	5
A3.7	Reservdelspriser bör vara låga. Ange kostnad för byte av laserenhet och andra reservdelar.		X	X	5	3
A3.8	Tidsåtg. vid rep. bör vara kort. Ange om enheten måste skickas iväg till leverantör vid rep. Ange tidsåtgång för detta förfarande.		X	X	5	5
A3.9	Systemet bör vara kompatibelt med programvaran Masterplan (Virtuell simulering, Nucletron, Siemens). Ange hur kommunikationen sker.		X	X	5	5
A3.10	Systemet bör vara kompatibelt med programvaran Syngo Dosimitrist (Virtuell simulering, Siemens). Ange hur kommunikationen sker.		X	X	5	5
A3.11	Montering av lasersystemet ska inkluderas.	X				
A3.12	Applikationsutbildning ska inkluderas.	X				
A3.13	Serviceutbildning ska inkluderas.	X				
A3.14	Referenser till andra strålbehandlingskliniker bör inkluderas.		X		5	3
	Poäng (Max = 55 p)				55	51
	Anbudspris				380 000 kr	391 129 kr
	Priskoefficient (1+(1-poäng/maxpoäng))				1,0	1,07
	Justerat pris för kriterieuppfyllnad (priskoefficient x anbudspris)				380 000 kr	419 575 kr

Samtliga börkrav poängsätts 0-5 beroende på hur väl kriteriet är uppfyllt.

Beräkningen baserad på lasersystem med 3 st rörliga och 2 st fasta lasrar.

PARTERNAS ANFÖRANDE

Parterna har, i ansökan om överprövning och senare skriftväxling, anfört bl.a. följande.

Scanflex (ansökan om överprövning den 8 februari 2010)

Landstinget har vid poängsättningen av inkomna anbud gett Limat maximalt antal poäng på samtliga krav. Samtidigt har Scanflex anbud fått avdrag. Scanflex visar nedan att landstinget gjort felaktiga bedömningar och analyser vid utvärderingen av inkomna anbud.

Krav A3.3, rörliga lasrar

Scanflex har här uppgivit 15 minuter som standard och att det kan ändras av användaren. Detta har givit Scanflex Gammex 5 poäng, vilket är maximalt. Limat har inte angivit något svar alls, men har trots det erhållit 5 poäng.

Krav A3.5, fasta lasrar, och A3.6, rörliga lasrar

Kravet är att lasrarna ska ha lång livslängd. För detta krav har samtliga inlämnade anbud erhållit full poäng. En granskning av anbuden visar dock att Scanflex anbud har tre gånger så lång livslängd som Limats lasrar, 15 000 timmar jämfört med 5 000 timmar. En livslängd på 5 000 timmar kan inte anses vara lång när marknaden erbjuder 15 000 timmar. Limat ska därför inte tilldelas mer än 1-2 poäng på detta krav. Trots detta har Limat erhållit full poäng. Landstinget har dessutom uppgivit att deras tidigare erfarenhet av de lasrar som Limat levererar kräver byte av dioder efter ungefär 3 000 timmar, vilket är något som landstinget inte tagit hänsyn till i sin utvärdering.

Krav A3.6, fasta lasrar, och A3.7, rörliga lasrar

Kravet är att priset på reservdelar ska vara lågt. Limat har här fått full poäng medan Scanflex endast tilldelats 3 poäng på sina anbud. Scanflex har offererat gröna dioder för 11 672 kr (rörliga lasrar) respektive 16 538 kr (fasta lasrar). Limat har offererat gröna dioder för 8 800 kr för båda lasertyperna. Tittar man endast på angivet pris per diod är Scanflex priser högre. Dock har landstinget inte gjort analysen komplett. En korrekt genomförd analys visar följande:

Analysen är gjord med en jämförelse av dioder till gröna lasrar eftersom landstinget uppgivit att det är denna typ av laser som är intressant för denna upphandling.

- Scanflex Gammex, rörliga lasrar:

Pris grön diod 11 672 kr / 15 000 drifttimmar = 0,78 kr per driftimme.

- Limat, rörlig laser:

Pris grön diod 8 800 kr / 5 000 drifttimmar = 1,76 kr per driftimme.

Limats anbud för rörliga lasrar är i realiteten över 125 % dyrare än Scanflex Gammex-anbud.

- Scanflex Gammex, fasta lasrar:

Pris grön diod 16 538 kr / 15 000 drifttimmar = 1,10 kr per driftimme.

- Limat, fasta lasrar:

Pris grön diod: 8 800 kr / 5 000 drifttimmar = 1,76 kr per driftimme.

Limats anbud för fasta lasrar är i realiteten över 60 % dyrare än Scanflex Gammex-anbud.

Baserat på landstingets egen erfarenhet av den typ av laser som Limat levererar blir prisjämförelsen än mer prekär.

Limat: Pris grön diod: 8 800 kr / 3 000 drifttimmar (landstingets erfarenhet) = 2,93 kr per driftimme.

Denna prisnivå från Limat blir 276 % dyrare än Scanflex Gammex-anbud för rörliga lasrar. För fasta lasrar blir denna prisnivå 166 % dyrare än Scanflex Gammex-anbud. Scanflex skulle för detta krav ha tilldelats full poäng medan Limat rimligtvis högst skulle ha fått 1-2 poäng. Limats reservdelspriser är i jämförelse med marknaden extremt höga.

Krav A3.8, rörliga lasrar

Limat har på denna fråga endast hänvisat till en teknisk manual som visar olika delar av Limats utrustning. Något svar på tidsåtgång eller huruvida enheten måste skickas till Limat för reparation framgår inte. Trots dessa

brister har Limat fått full poäng. Landstinget har således utan ett komplett ifyllt förfrågningsunderlag tilldelat Limat full poäng. Av detta får Scanflex uppfattningen att landstinget genom hela utvärderingen valt att se fördelaktigt på Limats anbud, till förfång för övriga anbudsgivare.

Krav A3.14, rörliga lasrar, och A3.10, fasta lasrar

Limat har här lämnat fyra referenser, vilka gett dem full poäng i utvärderingen. Scanflex har här uppgett en lång lista med installationer och referenser. Trots ett beaktansvärt antal referenser, som vid en objektiv bedömning torde vara mer likvärdiga, har Scanflex tilldelats lägre poäng. Även i denna fråga har landstinget på ett subjektivt sätt gett Limat högre poäng, varför Scanflex bedömer att landstinget inte gjort en korrekt utvärdering. Även för detta krav borde Scanflex ha tilldelats full poäng.

Slutsatser och sammanfattning

Limat bör ha fått minst 6 poängs avdrag avseende rörliga lasrar och minst 4 poängs avdrag för fasta lasrar, möjligtvis mer. Samtidigt bör Scanflex ha tilldelats ytterligare 4 poäng i respektive kategori, vilket skulle ha gett Scanflex Gammex-anbud full poäng i båda kategorierna.

En objektiv och korrekt genomförd utvärdering och anbudsprövning hade då gett följande resultat:

Rörliga lasrar	Limat A2J	Scanflex Gammex
Poäng	49	55
Anbudspris	380 000	391 129 kr
Priskoefficient (1+(1-poäng/maxpoäng))	1,11	1
Justerat pris (jämförelsetal)	421 800 kr	391 129 kr

Även om totalbedömningen bara gett Limat 2 poängs avdrag hade resultatet blivit att Scanflex Gammex-anbud bedömts som det ekonomiskt mest fördelaktiga.

Fasta lasrar	Limat A2J	Scanflex Gammex
Poäng	46	50
Anbudspris	356 300 kr	352 365 kr
Priskoefficient ($1+(1-\text{poäng}/\text{maxpoäng})$)	1,08	1
Justerat pris (jämförelsetal)	384 804 kr	352 365 kr

Landstinget har uppgett att man under cirka sex månader lånat lasrar från Limat för att utvärdera och testa dessa. Efter denna period utlystes aktuell upphandling. Landstinget och Limat har således under en längre tidsperiod, innan upphandlingen utlystes, fört djupgående diskussioner för att utforma ett lasersystem anpassat till landstinget. Landstinget har på detta sätt otillbörligt gynnat en leverantör innan upphandlingen inleddes. Utifrån detta drar Scanflex slutsatsen att landstinget redan innan upphandlingen utlystes, och utan övriga anbudsgivares vetskap, redan bestämt att lasrar skulle köpas från Limat. Upphandlingen genomfördes sedan i efterhand på grund av de formella juridiska krav på detta som landstinget har att följa. Landstinget har på detta sätt uppenbarligen åsidosatt reglerna för offentlig upphandling och gynnat Limat, vilket leder till skada för Scanflex.

Sammantaget har landstinget i aktuell upphandling inte varit objektiva i sin bedömning av inkomna anbud och därigenom åsidosatt principerna om affärsmässighet i 1 kap. 9 § LOU. Som visats ovan har landstinget uppenbarligen gjort en felaktig utvärdering av de inkomna anbuden och inte genomfört analysen på ett sakligt sätt och inte heller korrekt räknat på de verkliga driftskostnaderna. Följaktligen har landstinget inte antagit det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utan istället valt en leverantör med dyrare utrustning, som dessutom är tekniskt sämre än Scanflex Gammex-anbud.

Landstinget (yttrande den 16 februari 2010)

Landstinget har genomfört utvärderingen på ett likvärdigt och korrekt sätt i enlighet med föreskrifterna i förfrågningsunderlaget och LOU. Varken Scanflex eller någon annan anbudsgivare har erhållit felaktiga värden i utvärderingen. Scanflex har inte lidit skada, varför grund för ingripande enligt 16 kap. LOU inte föreligger.

A3.5 Livslängd, fasta lasrar

Limat hade i sitt anbud uppgett att deras offererade lasrar (A2J) har en livslängd på 50 000 timmar. Efter att landstinget ställt en fråga och bett Limat bekräfta uppgiften justerades den senare till 30 000-40 000 timmar för röda lasrar och 20 000 timmar för gröna lasrar. Scanflex har i sitt anbud angett att deras offererade lasrar (Gammex) har följande drifttider: röda lasrar 17 000 timmar och gröna lasrar 15 000 timmar. Scanflex påstås att Limats lasrar har en drifttid om 5 000 timmar synes gripet ur luften och är helt felaktigt. Landstinget bestrider att man för Scanflex uppgett att Limats lasrar har en livslängd om 3 000 timmar. Poängsättningen i denna del är således korrekt.

A3.6 Reservdelspriser, fasta lasrar

Landstinget bestrider att kostnaden för reservdelar beräknats på ett felaktigt sätt. Den beräkning som Scanflex åberopar i sin ansökan om överprövning är felaktig. Som framgår ovan under A3.5 har Limats lasrar en livslängd som klart överstiger Scanflex lasrar. Baserat på livslängden 20 000 timmar för gröna lasrar blir priset per drifttimme 0,44 kr, enligt den beräkningsmodell som Scanflex använt (8 800 kr / 20 000 drifttimmar). Detta är en avsevärt lägre kostnad än Scanflex 1,10 kr per drifttimme. Scanflex an-

bud är i denna del i realiteten 2,5 gånger dyrare än Limats anbud. Poängsättningen i denna del är således korrekt.

A3.10 Referenser, fasta lasrar

Landstinget vitsordar att Scanflex angett fler referenser än Limat. Antalet avgör dock inte vilken poäng som ska ges. Enligt punkt 3.9 i anbudsinbjudan skulle minst tre referenser anges. Högsta poäng ska kunna tilldelas även ett anbud som angett endast tre referenser. De referenser som angivits av Limat motsvarar den givna poängen och poängsättningen är korrekt.

A3.10 Automatisk avstängning, rörliga lasrar

Limat har i sitt svar på kravspecifikationen svarat "Ja" på kravet A3.3. Landstinget har inte haft skäl att tolka svaret på annat sätt än att lasersystemet har funktion för automatisk avstängning efter viss tid och att tiden kan definieras av användaren. Scanflex har svarat på samma sätt, men med den lilla skillnaden att man i kommentarskolumnen angivit den tid efter vilken systemet slås av. Det bör anmärkas att kolumnen "Ange" inte var ikryssad, varför det inte var ett krav från landstingets sida att ange tiden efter vilken tiden slås av. Båda anbuden har bedömts som likvärdiga och de har båda erhållit 5 poäng. Poängsättningen i denna del är således korrekt.

A3.6 Livslängd, rörliga lasrar

Limat hade i sitt anbud uppgett att deras offererade lasrar (A2J) har en livslängd på 50 000 timmar. Då landstinget ställde en fråga om detta justerades uppgiften senare till 30 000-40 000 timmar för röda lasrar och 20 000 timmar för gröna lasrar. Scanflex har i sitt anbud angett att deras offererade

lasrar (Gammex) har följande drifttider: röda lasrar 17 000 timmar och gröna lasrar 15 000 timmar. Poängsättningen i denna del är således korrekt.

A3.7 Reservdelspriser, rörliga lasrar

Scanflex påstår att landstinget beräknat kostnaderna på ett felaktigt sätt, vilket landstinget bestrider. Den beräkning som Scanflex åberopar i sin ansökan om överprövning är felaktig. Som framgår ovan under A3.6 har Limats lasrar en livslängd som överstiger Scanflex lasrar. Baserat på denna livslängd blir priset per drifttimme 0,44 kr enligt den beräkningsmodell som Scanflex använt (8 800 kr /20 000 drifttimmar). Detta är en avsevärt lägre kostnad än Scanflex 0,78 kr per drifttimme. Poängsättningen i denna del är således korrekt.

A3.8 Tidsåtgång för reparation, rörliga lasrar

Landstinget vitsordar att Limat i sitt svar på kravspecifikationen hänvisat till en teknisk manual som ingått i anbudet, Replacement of a diode for mobile laser SV. Av den handlingen framgår hur användaren själv kan byta en diod på en rörlig laserenhet. Förfarandet är detsamma på en fast laser. Landstinget kan således självt byta dioder och behöver inte skicka dessa till Limat för reparation. Scanflex har lämnat samma uppgifter i sitt anbud, d.v.s. att dioder kan bytas av landstingets personal. Anbudet från Scanflex (Gamma) och Limat har därför bedömts som likvärdiga i denna del. Poängsättningen är således korrekt.

A3.14 Referenser, rörliga lasrar

Landstinget vitsordar att Scanflex angett fler referenser än Limat. Antalet avgör dock inte vilken poäng som ska ges. Enligt punkt 3.9 i anbudsinbjudan skulle minst tre referenser anges. Högsta poäng ska kunna tilldelas

även ett anbud som angett endast tre referenser. De referenser som angivits av Limat motsvarar den givna poängen och poängsättningen är korrekt. Landstinget kan även konstatera att även för det fall förvaltningsrätten skulle finna att även Scanflex borde tilldelas 5 poäng för detta krav förändrar inte det rangordningen mellan anbuden. Anbudet från Limat kommer ändå att ha det lägsta justerade priset för rörliga lasrar.

Övrigt

Landstinget bestrider att man lånat lasrar från Limat på det sätt som Scanflex gör gällande. Den 18 juni 2009 köpte landstinget en fast laser av märket A2J från Limat som ersättning för en fast laser som havererat.

Landstinget bestrider Scanflex påstående att upphandlingen utformats på ett sätt som varit avsett att gynnat Limat. Påståendet i denna del är av mycket allvarlig karaktär. Det är därför högst anmärkningsvärt att Scanflex inte lämnar någon som helst motivering eller annat till vad man grundar detta påstående på. Som landstinget visat ovan har utvärderingen genomförts helt i enlighet med förfrågningsunderlaget. Utvärderingen har vidare genomförts objektivt och alla anbudsgivare har behandlats lika och på ett icke-diskriminerande sätt. Landstinget noterar att Scanflex inte ens gör gällande att kraven i upphandlingen utformats på ett sätt som varit menat att gynna andra anbudsgivare på Scanflex bekostnad.

Scanflex (yttrande den 22 februari 2010)

A3.5 och A3.6 Livslängd

Efter tilldelningsbeslutet begärde Scanflex ut de anbud som inkommit efter upphandlingen. I Limats anbud angavs en livslängd på 5 år för laserdioder. Detta att jämföra med Scanflex angivna tid på över 10 år eller 15 000 tim-

mar. Scanflex hade i detta skede inget annat att anta än att Limats angivna livslängd på 50 000 timmar var grovt felaktigt, alternativt en olycklig fel-skrivning från Limats sida. Scanflex valde då att tro att Limat inte medvetet skulle lämna felaktiga uppgifter, varför de slutsatser som presenterats i ansökan om överprövning drogs. Mot bakgrund av det antal år som angetts i Limats anbud drog Scanflex slutsatsen att uppgifterna var en felskrivning och inte ett medvetet fel.

Vid kontakt med landstinget fick Scanflex veta att landstingets egen erfarenhet var att dioderna på Limats lasrar historiskt byts ut ungefär vart annat år. Denna information erhöles från Magnus Karlsson som arbetar som 1:a fysiker vid Norrlands universitetssjukhus. Informationen lämnades muntligen i ett samtal kl. 08.30 den 5 februari 2010. Scanflex har stor respekt för Magnus Karlsson och hans kunskap i dessa frågor, varför Scanflex inte har anledning att misstro informationen. Samtalet förstärkte givetvis Scanflex uppfattning att Limats angivna livslängd var mycket felaktig. Denna information och kunskap har landstinget inte tagit med i sin utvärdering, vilket är anmärkningsvärt. Vidare är det anmärkningsvärt att landstinget inte lagt större vikt vid att uppgifterna från Limat varierar så kraftigt. Enligt de uppgifter som Scanflex i dagsläget känner till har Limat angivit följande olika livslängder; 5 år (5 000 timmar), 50 000 timmar samt 30 000-40 000 timmar. Utöver detta är landstingets egen erfarenhet ca 2 år (3 000 timmar). Uppgifterna varierar kraftigt och det måste anses väldigt svårt att bedöma någon av uppgifterna som tillförlitlig. Magnus Karlsson har också berättat att landstingets reaktion på Limats lämnade information var att livslängden var "absurd". Det är därför med stor förvåning som Scanflex noterar att 40 000 timmar helt plötsligt bedöms som rimligt. Scanflex befarrar att landstinget grundar sitt inköpsbeslut på felaktiga uppgifter. För att illustrera detta kan följande enkla beräkning göras.

Beräknad livslängd – För beräkningens skull antas att lasrarna används 8 timmar om dagen, året runt. Det är i realiteten troligtvis inte sant, utan lasrarna stängs antagligen av och på kontinuerligt under en arbetsdag. Detta antagande hjälper dock till att ge en rättvisande jämförelse av siffrorna.

$8 \text{ timmar} \times 5 \text{ dagar} \times 52 \text{ veckor} = 2\,080 \text{ timmar per år.}$

Landstingets erfarenhet av Limats lasrar visar att laserdioder byts ut ungefär vart annat år.

$2\,080 \times 2 = 4\,160 \text{ timmar.}$

En siffra som ligger inom de beräkningar på mellan 3 000 och 5 000 timmar som Scanflex gjort i sitt första yttrande.

De siffror som Limat presenterar ligger nu mellan 30 000-40 000 timmar. Det skulle med ovan gjorda beräkning ge en livslängd på:

$30\,000 / 2\,080 = 14,4 \text{ år.}$

$40\,000 / 2\,080 = 19,2 \text{ år.}$

Resultaten står som synes i stark kontrast till landstingets egen erfarenhet. Scanflex har offererat gröna lasrar med 15 000 timmars livslängd. Scanflex lasrar kommer från Gammex som är marknadsledande ifråga om livslängd. Inte i någon annan upphandling i världen har Gammex varit med om att lasrar från A2J (som Limat offererat) har offererats med längre livslängd än Gammex lasrar.

Landstinget ska inom ramen för aktuell upphandling köpa in gröna lasrar. Gröna lasrar har en kortare livslängd än röda lasrar. Under konstant ideala förhållanden kan det vara möjligt att röda lasrar har en livslängd på 30 000 till 40 000 timmar. Scanflex befarar att landstinget i sin utvärdering av gröna lasrar felaktigt mottagit information om livslängden på röda lasrar.

Den enda rimliga uppgiften att följa torde vara landstingets egen erfarenhet, d.v.s. ca 3 000 timmars livslängd. Verkligheten tycks ligga långt från de av Limat angivna uppgifterna. Landstingets egna erfarenheter har såle-

des värderats lägre, eller inte alls, än Limats egna overifierade och osäkra uppgifter. Den uträkning som landstinget gör i sitt svaromål är således baserad på helt orimliga uppgifter varför resultatet inte kan anses korrekt eller trovärdigt.

A3.6 och A3.7 Reservdelspriser

Mot bakgrund av det som anförts om livslängd ovan är Scanflex beräkningar av reservdelspriser korrekta.

A3.10 och A3.14 Referenser

Genom poängsättningen visas det tydligt att landstinget valt att se mer fördelaktigt på Limats anbud.

Landstingets lån av lasrar från Limat

Uppgiften att landstinget lånat lasrar av Limat under sex månader fick Scanflex i samma samtal med Magnus Karlsson som nämnts ovan. Landstinget kom i kontakt med Limats produkter under en mäsas och blev då erbjudna att låna lasrar för utvärdering, vilket landstinget gjorde innan aktuell upphandling startade.

Yrkande om att upphandlingen ska ogiltigförklaras och göras om

Landstinget gör nu gällande att Limat tillåtits komplettera sina uppgifter angående angiven livslängd. Landstinget hävdar nu att Limat justerat sina uppgifter om livslängd till 30 000 till 40 000 timmar, d.v.s. betydligt högre än först angivna 5 år och något lägre än tidigare angivna 50 000 timmar. Scanflex vitsordar att anbudsgivare kan tillåtas lämna kompletterande information under en upphandling om någon information uppenbarligen sak-

nas eller har fallit bort. I detta fall har dock landstinget kontaktat Limat efter mottaget anbud och tillåtit Limat justera en uppgift som har direkt koppling till Limats angivna priser. Detta istället för att gå på de 5 år som angivits, eller för den delen på sina egna erfarenheter. Prispåverkande justeringar faller inte in under regeln i 9 kap. 8 § LOU. Detta visar tydligt att landstinget under utvärderingen valt att särbehandla Limat till övriga anbudsgivares förfång. Möjligheten att efter den tidpunkt då anbud inlämnats justera uppgifter av prispåverkande karaktär är ett kraftigt avsteg från grundprincipen i 1 kap. 9 § LOU.

Scanflex har på flera punkter visat att landstinget i sin utvärdering på ett felaktigt sätt fördelat poängen så att Limat tilldelats upphandlingen. Fördelningen av poäng för inlämnade referenser, utvärdering av livslängd och reservdelspriserna torde vara tydliga exempel på detta. Scanflex har inget att anmärka på upphandlingens utformning, utan ifrågasätter endast hur utvärderingen av inkomna anbud har gjorts.

Landstinget (yttrande den 1 mars 2010)

A3.5 och A3.6 Livslängd

Av Limats anbud framgår tydligt att drifttiden angivits till 50 000 timmar. Av anbudet framgår vidare att drifttiden därmed är mer än 5 år. Den tid som landstinget hade att ta hänsyn till i utvärderingen är således 50 000 timmar och inget annat. Efter fråga från landstinget justerades sedan den uppgiften.

Till landstingets yttrande har bifogats en utskrift av två e-postmeddelanden. Av meddelande daterat den 2 december 2009, skickat från Mikael Wendelsten, landstinget, framgår följande: ”Jag har ytterligare en fundering angående A2J-lasrarna, du har i kravspecen angett 50 000 timmars livslängd

och att det motsvarar 5 års normalanvändning, är det riktigt? Om man har på dessa 24-timmar om dygnet så skulle dessa hålla mer än 5 år men normalt så används dessa kanske max 8 timmar per dag vilket skulle innebära en väldigt lång livslängd. Jag vet att röda brukar hålla längre än gröna men även 50 000 h för röda lät mycket. Blir glad om du kan verifiera denna uppgift." Av svarsmeddelande daterat den 3 december 2009, skickat av Lars G Lilja, Limat, framgår bl.a. följande. "Det var tydligen gamla (och felaktiga siffror) som jag har uppgett i kravspecen. Här kommer aktuella enligt a2j: Röda lasrar 30-40 000 tim vilket med 8 tim användning/dag ger 15-20 års livslängd. Gröna lasrar upp till 20 000 timmar, alltså ca 10 år."

Landstinget vitsordar att Magnus Karlsson haft ett telefonsamtal med representant från Scanflex den 5 februari 2010 men bestrider att det vid detta samtal lämnats information om Limats lasrar på det sätt som Scanflex påstår. Landstinget har endast en laser från Limat, vilken anskaffades i juni 2009. Landstinget saknar således kunskap om Limats lasrar för att kunna dra några slutsatser om deras livslängd på det sätt som Scanflex gör gällande. Landstingets övriga lasrar är från en helt annan leverantör, nämligen LAP. Såvitt landstinget kan förstå måste det föreligga ett missförstånd där Scanflex förväxlat LAP och Limat.

Beräknad livslängd

Det av Scanflex redovisade räkneexemplet saknar relevans eftersom landstinget visat att Scanflex påstående om Limats lasrars livslängd är felaktigt.

Jämförelse mellan gröna och röda lasrar

Även denna del av Scanflex yttrande saknar relevans då det bygger på en felaktig uppfattning från Scanflex sida om livslängden på Limats lasrar.

A3.6, A3.7, A3.10 och A3.14

Landstinget vidhåller vad som tidigare anförts i dessa delar.

Lån av lasrar

Landstinget har inte lånat några lasrar från Limat varför Scanflex påståendet helt saknar grund.

Övrigt

Det förtydligande av drifttiden som Limat gjort är förenligt med LOU. För det fall förvaltningsrätten skulle finna att så inte var fallet måste ju en ny utvärdering baseras på den ursprungliga uppgiften i anbudet, 50 000 timmar. Det bör i denna del påpekas att även Scanflex beretts möjlighet att inkomma med kompletterande uppgifter till sitt anbud, då det i anbudet saknades uppgifter om referenser. Först efter att landstinget både frågat och påmint om detta inkom Scanflex med uppgifter om referenser. Detta visar att Scanflex påstående om att landstinget särbehandlat någon anbudsgivare helt saknar grund.

DOMSKÄL

Utvärdering – poängsättning av olika kriterier

Enligt Scanflex har landstinget gjort en felaktig utvärdering, vilket medfört att anbudsgivarnas pris beräknats på ett felaktigt sätt. Vidare har landstinget enligt Scanflex inte varit objektiva vid bedömningen av anbuderna och otillbörligt gynnat en leverantör innan upphandlingen inleddes.

Utvärderingskriterierna Automatisk avstängning (A3.3 rörliga lasrar), Tidsåtgång/åtgärder vid reparation (A3.8 rörliga lasrar) samt Referenser (A3.14 rörliga lasrar och A3.10 fasta lasrar)

Scanflex hävdar dels att Limats anbud tilldelats för hög poäng vid utvärderingen av utvärderingskriterierna A3.3 (rörliga lasrar), A3.8 (rörliga lasrar), dels att Scanflex borde ha erhållit full poäng för kriteriet A3.10.

Förvaltningsrätten konstaterar att en upphandlande enhet har ett relativt betydande bedömningsutrymme vid värdering av kriterier samt att det ankommer på sökanden att visa att poängsättningen är felaktig. Vad som anförts av Scanflex visar enligt förvaltningsrättens mening inte att poängsättningen av de ovan nämnda kriterierna, som förklarats i landstingets yttrande till förvaltningsrätten, skulle vara felaktig.

Utvärderingskriterierna Lång livslängd (A3.5 fasta lasrar och A3.6 rörliga lasrar) och Pris på reservdelar (A3.6 fasta lasrar och A3.7 rörliga lasrar)

Enligt Scanflex har landstinget, genom att tillåta en prispåverkande justering av Limats anbud i den del som avser lasrarnas livslängd, gynnat Limat till skada för övriga anbudsgivare. De nya uppgifterna om lasrarnas livslängd påverkar i sin tur beräkningen av kostnaderna för reservdelar. En upphandlande myndighet får tillåta att en anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudet.

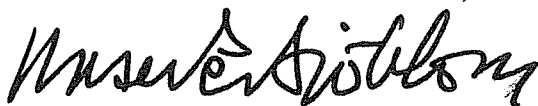
Denna bestämmelse tar sikte på rena skrivfel eller uppenbara misstag i anbudets utformning. Det ska således klart och tydligt framgå att det är fråga om ett fel i anbudet. Enligt förvaltningsrättens mening framstår de i anbudet lämnade uppgifterna om att lasrarna har en livslängd om 50 000 drifttimmar som uppenbart felaktiga. Mot bakgrund av föreliggande utredning synes även uppgiften att 50 000 drifttimmar motsvarar 5 års drifttid vara klart motsägelsefull. Det ter sig därför naturligt att landstinget hos Limat

efterfrågat en förklaring avseende den i anbudet uppgivna livslängden. Mot denna bakgrund finner förvaltningsrätten att det rör sig om ett uppenbart fel i anbudet. Den justering som skett är därför enligt förvaltningsrättens mening en sådan rättelse som är tillåten enligt 15 kap. 12 § LOU. Det är därför heller inte fråga om att anbudet väsentligen förändrats på så sätt att det framstår som ett nytt anbud. Enligt förvaltningsrätten har Scanflex i övrigt inte visat att poängsättningen av de aktuella utvärderingskriterierna är felaktig.

Vad som i övrigt anförts av Scanflex medför inte att upphandlingen kan anses strida mot de gemenskapsrättsliga principerna eller bestämmelserna i LOU.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att de omständigheter Scanflex anført inte ger stöd för att den aktuella upphandlingen brutit mot bestämmelserna i LOU eller de för all upphandling grundläggande EU-rättsliga principerna på sådant sätt att Scanflex lidit eller kan komma att lida skada. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c)

Hases Per Sjöblom

Lagman

Målet har föredragits av Kristin Persson.

